

Modeling the Socialization of Iraqi Citizens through Public Sports

Amir Samir Saadoun Aldoleimi¹, Mehdi Salimi^{2✉}, Ahmad Ali Asefi³

1. Department of Sport Management, Faculty of Sport Sciences, University of Isfahan, Isfahan, Iran. E-mail: ameersameer583@spr.ui.ac.ir
2. Corresponding Author, Department of Sport Management, Faculty of Sport Sciences, University of Isfahan, Isfahan, Iran. E-mail: m.salimi@spr.ui.ac.ir
3. Department of Sport Management, Faculty of Sport Sciences, University of Isfahan, Isfahan, Iran. E-mail: aa.asefi@spr.ui.ac.ir

Article Info

Article type:

Research Article

Article history:

Received:

24 May 2025

Received in revised form:

7 July 2025

Accepted:

23 July 2024

Published online:

22 December 2025

Keywords:

Sociability,
Citizens,
Public Sports.

ABSTRACT

Introduction: The aim of the research was to model the socialization of Iraqi citizens through public sports.

Methods: The research was applied and mixed in terms of purpose and method. Socio-statistics in the qualitative section included professors of sports management and sociology, managers and deputy directors of the ministry and departments of youth and sports, and knowledgeable experts in the field of research in Iraq, who were selected by theoretical sampling (23 people); In the quantitative part, participants in the general sports programs were included, according to the table of Krejcie and Morgan, 384 people were selected through stratified random sampling. The research tools were semi-structured in-depth interviews and a researcher-made questionnaire. Data analysis was done using grounded theory methods (Glaser Grounded theory) and structural equation modeling. Validity and reliability were confirmed through reliability method (qualitative part) and experts' approval and Cronbach's alpha (0.89) (quantitative part).

Results: Based on the findings of the qualitative part of the 362 primary codes, 49 more abstract concepts and 8 main categories were identified, which were divided into 2 general categories "influencing factors" and "results from" the socialization of Iraqi citizens through public sports, and the final research model was drawn. In the quantitative part, all significant numbers were greater than 1.96 and their standard coefficients were greater than 0.4, which indicated the good fit of the model.

Conclusion: Managers and officials of the country of Iraq should plan and take appropriate measures regarding the socialization of citizens through public sports, so that they can enjoy their many consequences in different parts of the society.

Cite this article: Aldoleimi, A S S. Salimi, M. & Asefi, A A. (2025). Modeling the socialization of Iraqi citizens through public sports. *Sport Management Journal*, 17 (4), 41-60.

DOI:<http://doi.org/10.22059/JSM.2024.376907.3305>.

Journal of Sport Management by *University of Tehran Press* is licensed under [CC BY-NC 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/)
| web site: <https://jsm.ut.ac.ir/> | Email: jsm@ut.ac.ir.

Extended Abstract

Introduction

Socialization can be considered as a kind of social interaction process during which a person learns the norms, values and other social, cultural and political elements in the group or surrounding environment. Various social institutions participate in the socialization process of citizens and try to convey this issue to people in different ways, and by aligning them with the values and norms, they teach them the appropriate manners and behavior to live in society. The most basis of these institutions is the family, which teaches people from childhood; but as the person gets older and enters the society, various other institutions also contribute to this; which are part of these social institutions, there are organizations that operate with different structures regarding sports, and because of the many attractions and excitements of this field, they include many audiences, especially among teenagers and young people. Sports activities, both at the championship level and at the general level, can be very effective in forming the social identity of citizens and their socialization process. However, considering the wide range of participating classes and the activities that include the field of public sports, the role of this part of sports in the socialization of people can be considered much stronger. Considering the importance of the contents expressed about the issue of socialization of citizens through public sports and the significant effects that this issue can have on different dimensions of a society, the present research dealt with the modeling of the socialization of Iraqi citizens through public sports.

Methods

The current research was a mixed type of research (qualitative-quantitative) and applied in terms of purpose. In the first part of the research, the qualitative approach and the "Foundation Data Theory" method were used. In the quantitative part of the research, the structural equations approach was used with the help of SmartPLS software. The statistical population in the qualitative section included all experts and specialists with scientific, executive or scientific-executive background related to the research topic. Based on this, professors of sports management and sociology who are knowledgeable about the field of research, the director and deputies of the Ministry of Sports and Youth and sports and youth departments of Iraq, and experts who are knowledgeable about the field of research in this country were selected as the statistical population; and from theoretical sampling method which is one of the main features of foundation data theory. The statistical population of the quantitative part also included people who participated in public sports programs, and due to their high number, according to the table of Karajesi and Morgan, 384 people were selected as a statistical sample through stratified random sampling from different regions.

Results

In the open and selective coding stage, a total of 362 primary codes were extracted from the transcripts of 23 interviews and their analysis. By examining the similarities and classifying them, 49 more abstract concepts were identified and finally, through the classification of similar concepts, 8 main

categories were identified. All these categories and concepts were divided under 2 general categories: "factors affecting the socialization of Iraqi citizens through participation in public sports" and "consequences resulting from the socialization of Iraqi citizens through public sports". 4 "Governmental-Legal", "Cultural-Social", "Management" and "Economic" factors have been identified as the main categories affecting the socialization of Iraqi citizens through public sports, which included a total of 31 concepts. 4 components of "Development of Interactions", "Cultural Development", "Economic Benefits" and "Structural Benefits" have been identified as the main categories of consequences resulting from the socialization of Iraqi citizens through public sports, which include a total of 18 concepts. The third step or the final process of coding was theoretical coding, which is actually the main stage of theory design and the final model was designed based on the previous two stages. In the modeling section of structural equations, the fit of the model was measured; And according to the resulting data, it was found that the model has a good fit.

Conclusion

The findings of the present research show that various factors have influenced the issue of socialization of Iraqi citizens through participation in public sports, and on the other hand, this issue can lead to different consequences in different parts of the society. One of the primary measures that must be taken to carry out any program or project is to know its beneficiaries in different stages of work. Knowing the beneficiaries and their demands and the benefits that will be given to them from the implementation of the project should be clearly defined and explained to them well. In the project of socialization of Iraqi citizens through public sports, the beneficiaries can be families, government officials, public and private sector investors, etc. Another important issue is the issue of women in Iraqi society, who constitute half of the country's population and play a very effective role in the socialization of their children. They can also be pioneers and models of family participation in public sports. Therefore, in the development of public sports and the issue of socialization through it, women's sports cannot be ignored. In today's era and with scientific advances, a space has been formed for the expansion of global communication, which can sometimes change or weaken the culture of a society. Meanwhile, Iraqi society officials should try to preserve the culture and values of their society in various ways and make appropriate plans in this regard, one of the best of which is the use of sports and physical activity. According to some of the findings of the research, in order to hold socialization programs through public sports, the financial resources of these projects must be provided in different ways, and the public and private sectors play the main role in this regard. It should be noted that when an issue is approved officially and within the framework of the laws of a country and is announced to the organizations in charge of the matter, it becomes necessary to implement it, and any delay in its implementation will be followed up by the official authorities. Regarding public sports and its role in the socialization of citizens, if the necessity of implementing programs is

determined by the government and communicated to the relevant organizations, the follow-up of the programs will be done better. On the other hand, holding such projects can have different consequences for any country, including Iraq. In fact, holding such programs should not be limited only to big cities and certain regions, but should be held on a wider level in different cities, villages and regions so that its positive effects can be seen in the society.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines:

This article has been done considering all ethical principles.

Funding: This article is taken from the doctoral dissertation of the first person.

Authors' contribution: All authors have participated in designing, implementing and writing all parts of the present study.

Conflict of interest: The authors declared no conflict of interest.

Acknowledgments: This article is extracted from the doctoral dissertation with the guidance and advice of the author's professors. We would like to thank everyone who helped us with this study.

مدل سازی جامعه پذیری شهروندان عراقی از طریق ورزش همگانی

امیر سمیر سعدون الدلیمی^۱، مهدی سلیمی^۲، احمد علی آصفی^۳

۱. گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران. رایانامه: ameersameer583@spr.ui.ac.ir; 0009-0007-8721-9169

۲. نویسنده مسئول، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران. رایانامه: m.salimi@spr.ui.ac.ir; 0000-0003-4566-6490

۳. گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران. رایانامه: aa.asefi@spr.ui.ac.ir; 0000-0001-7315-1748

اطلاعات مقاله	چکیده
نوع مقاله: پژوهشی	مقدمه: هدف پژوهش مدل سازی جامعه پذیری شهروندان عراقی از طریق ورزش همگانی بود.
تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۳/۰۳	روش پژوهش: این پژوهش از نظر هدف، کاربردی و از نظر روش، آمیخته بود. جامعه آماری در بخش کیفی شامل استادان رشته های مدیریت ورزشی و جامعه شناسی، مدیران و معاونان وزارت و ادارات جوانان و ورزش و کارشناسان آگاه به حوزه پژوهش در عراق بود که به شیوه نمونه گیری نظری انتخاب شدند (۲۳ نفر); در بخش کمی نیز شامل مشارکت کنندگان در برنامه های ورزش همگانی بود که مطابق با جدول کرجسی و مورگان ۳۸۴ نفر از طریق روش نمونه گیری تصادفی طبقه ای انتخاب شدند. ابزار تحقیق مصاحبه های عمیق نیمه ساختاریافته و پرسشنامه محقق ساخته بود. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از روش های گراند تئوری (شیوه گلیزری) و مدل سازی معادلات ساختاری صورت گرفت. روایی و پایایی از طریق روش قابلیت اعتماد (بخش کیفی) و تأیید خبرگان و آلفای کرونباخ (۰/۸۹) (بخش کمی) تأیید شد.
تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳/۰۴/۱۶	یافته ها: بر اساس یافته های بخش کیفی از ۳۶۲ کد اولیه، ۴۹ مفهوم انتزاعی تر و ۸ مقوله اصلی شناسایی شد، که در دو دسته کلی «عوامل مؤثر بر» و «پیامدهای حاصل از» جامعه پذیری شهروندان عراقی از طریق ورزش همگانی دسته بندی شدند و مدل نهایی پژوهش ترسیم شد. در بخش کمی نیز تمام اعداد معناداری بزرگتر از ۱/۹۶ داشتند و ضرایب استاندارد آنها بزرگتر از ۰/۴ بود که نشان از برازش خوب مدل بود.
تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۵/۰۲	نتیجه گیری: مدیران و مسئولان کشور عراق می بایست برنامه ریزی ها و اقدامات مناسبی را در خصوص جامعه پذیری شهروندان از طریق ورزش همگانی تدوین و اجرا کنند تا از پیامدهای مثبت آن در بخش های مختلف جامعه بهره مند شوند.
تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۱۰/۰۱	

کلیدواژه ها:

جامعه پذیری،

شهروندان،

ورزش همگانی.

استناد: الدلیمی، امیر سمیر سعدون؛ سلیمی، مهدی؛ و آصفی، احمد علی (۱۴۰۴). مدل سازی جامعه پذیری شهروندان عراقی از طریق ورزش همگانی. نشریه مدیریت ورزشی،

(۱۷(۴): ۴۱-۶۰.

DOI: <http://doi.org/10.22059/JSM.2024.376907.3305>

این نشریه علمی رایگان است و حق مالکیت فکری خود را بر اساس لایسنس کپیو کامنز (CC BY-NC 4.0) به نویسندگان

واگذار کرده است. | آدرس نشریه: <https://jrm.ut.ac.ir/> | ایمیل: jrm@ut.ac.ir.

مقدمه

در عصر حاضر، انسان موجودی اجتماعی محسوب می شود و این موضوع بر ضرورت نیاز او به کسب مهارت ها و دانش هایی که به واسطه آنها بتواند در جامعه زندگی کند، تأکید می ورزد (لایک و هلر^۱، ۲۰۲۴). این مسئله، تعریف ساده ای از جامعه پذیری است و در تعریفی کامل تر می توان آن را نوعی فرایند کنش متقابل اجتماعی دانست که در خلال آن، فرد هنجارها، ارزش ها و دیگر عناصر اجتماعی، فرهنگی و سیاسی موجود در گروه یا محیط پیرامون خود را فرا می گیرد و آنها را درونی و با شخصیت خود یگانه می سازد (توحیدی، ۲۰۲۳). از طرفی، این موضوع در دهه های اخیر به یکی از مسائل مورد توجه دولت ها و کشورهای مختلف تبدیل شده است که نسبت به آن حساسیت زیادی نیز نشان داده می شود، چراکه یک جامعه برای برخورداری از انسجام و دوامی معقول، باید دارای اجماع و وفاق کافی باشد، که این موضوع تا حد قابل توجهی به میزان جامعه پذیری شهروندان آن بستگی دارد. به عبارتی می توان گفت جامعه پذیری از عوامل و ابزارهایی است که با بقای ارزش ها، هنجارها و باورهای معنوی و حتی مادی جوامع سخت گره خورده است (خداپرست و سلیمی، ۲۰۲۳) و اگر آن گونه که تصمیم سازان و دانشمندان هر جامعه پیش بینی می کنند شکل گیرد، سبب استحکام و بقای نظام حاکم بر آن جامعه می شود و چنانچه در روند جامعه پذیری شهروندان یک کشور خلل هایی وارد شود و آنها را از مسیر اصلی تعیین شده دور سازد، می تواند تبعات جبران ناپذیری از جمله عدم تعادل جامعه، شکاف های گسترده اجتماعی - نسلی و حتی انقلاب های سیاسی را به ارمغان آورد و بدین ترتیب آن کشور را با چالش های اساسی روبه رو کند (کریمی، عباسی و عیدی، ۲۰۲۲).

نهادهای اجتماعی مختلفی در فرایند جامعه پذیری شهروندان سهیم اند (هانگ^۲ و همکاران، ۲۰۱۹). بنیادی ترین این نهادها، خانواده است که از دوران کودکی به افراد آموزش می دهد؛ اما با افزایش سن و ورود فرد به جامعه، نهادهای مختلف دیگری نیز در این امر سهیم می شوند؛ بخشی از این نهادهای اجتماعی، سازمان هایی هستند که در خصوص ورزش فعالیت می کنند و به دلیل جذابیت های فراوان این حوزه مخاطبان بسیاری را شامل می شوند (آکسپ^۳ و همکاران، ۲۰۱۹).

ورزش یکی از اموری است که به دلیل گستردگی آن، تحت عناوین مختلف در جهان مطرح شده و گروه زیادی از افراد با اشکال مختلف آن روبه رو هستند (سلیمی و خداپرست، ۲۰۲۱)؛ تعدادی طرفدار و علاقه مند به دیدن برنامه ها و مسابقات ورزشی اند و تعدادی دیگر فعال در امر ورزش. گروهی ورزشکار حرفه ای هستند و گروهی ورزشکار غیر حرفه ای (ستیلی^۴ و همکاران، ۲۰۲۴)؛ همچنین سازمان ها و مراکز ورزشی مختلفی تأسیس شده است و بخش شایان توجهی از برنامه های تلویزیونی، رادیو، مجلات و سایر رسانه های گروهی به ورزش اختصاص داده می شود. در واقع می توان گفت ورزش به امری تبدیل شده که در جهان به صورت جدی مطرح است و از زوایای مختلف اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی اهمیت دارد (ایلکیم، تنیر و ازدیمیر^۵، ۲۰۱۸). مردم سراسر دنیا در مواقع مختلف، هنگام کار، ملاقات و غیره درباره ورزش صحبت می کنند و هویت بسیاری از آنها از طریق ورزشکار بودن یا حداقل هواداری از یک تیم ورزشی کسب می شود، چراکه ورزش گاه مهم تر از عوامل هویت آفرینی چون تحصیلات، شغل یا خانواده به فرد هویت می دهد و هویت اجتماعی شرط لازم زندگی است و ناشی از عضویت در گروه های متفاوت است (خداپرست و همکاران، ۲۰۲۳). تا پیش از عصر مدرن و گسترش وسایل ارتباط جمعی، هویت اجتماعی افراد در چارچوب گروه هایی چون خانواده، خویشاوندان و همسایگان صورت می گرفت، اما در حال حاضر با گسترش

1. Lieke & Heller

2. Huang

3. Axpe

4. Santilli

5. Ilkim, Tanir & Ozdemir

گروه‌های متنوع که به فرد فرصت عضویت می‌دهد، جامعه‌پذیری از دایره محدود و بسته پیرامون فرد به گستره وسیع‌تری از گروه‌های مختلف انتقال یافته است که بخشی از این گروه‌های تأثیرگذار بر جامعه‌پذیری افراد، گروه‌های ورزشی و عضویت یا ارتباط با آنهاست (کوسان^۱ و همکاران، ۲۰۱۸).

فعالیت‌های ورزشی چه در سطح قهرمانی و چه در سطح همگانی می‌توانند بر شکل‌گیری هویت اجتماعی شهروندان و فرایند جامعه‌پذیری آن‌ها بسیار مؤثر عمل کنند، اما با توجه به دامنه گسترده اقشار مشارکت‌کننده و فعالیت‌های دربرگیرنده حوزه ورزش همگانی، می‌توان نقش این بخش ورزش در جامعه‌پذیری افراد را بسیار پررنگ‌تر دانست (نایر^۲، ۲۰۱۹). تعریف جامعی از ورزش همگانی، آن را شکلی از فعالیت‌های جسمانی می‌داند که در هر سنی و برای هر جنسیتی و نژادی با کمترین هزینه و با هدف سلامتی و بهبود زندگی همه انسان‌ها اجرا می‌شود و نیاز به تأسیسات و امکانات تخصصی ویژه‌ای ندارد (پموهاکی و سپا^۳، ۲۰۱۷). بدین ترتیب، می‌توان ورزش همگانی را فرصتی مطلوب برای توسعه جامعه‌پذیری شهروندان در نظر گرفت. بر همین اساس در دهه‌های اخیر، بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته برنامه‌ریزی‌ها و اقدامات مهمی را در این خصوص اجرایی ساخته‌اند؛ این در حالی است که در بسیاری از کشورهای کمتر توسعه‌یافته و یا در حال توسعه همچون عراق توجه کافی به ظرفیت‌های گسترده این حوزه ورزش نشده است (ییلدیریم و کاز^۴، ۲۰۱۸).

عراق به‌عنوان یکی از کشورهای غرب آسیا که سال‌های بسیاری را درگیر جنگ و فشارهای ناشی از آن بوده و همچنین از اقوام و ادیان مختلفی تشکیل شده است، برای رشد و پیشرفت هرچه بیشتر و سریع‌تر نیازمند همبستگی، همراهی و مشارکت فعال و سازنده شهروندان خود با دولتمردان و تصمیمات به‌جای آنهاست؛ که بخش مهمی از این همراهی از طریق جامعه‌پذیری مناسب می‌تواند صورت پذیرد (جهان‌فر، مرادیان و قاسمی، ۲۰۲۲). در این کشور گستردگی فراوانی از نظر زبانی، مذهبی، قومیتی و فرهنگی وجود دارد. از نظر قومیتی، اکثریت مردم عراق عرب، بخشی از آنها کرد و در گروه‌های کوچک‌تر ترکمن، آشوری و از دیگر اقوام هستند، که گستردگی آنها از نظر جغرافیایی نیز متفاوت است. از نظر مذهبی و فرهنگی، عراق دارای سه حوزه کاملاً متفاوت است؛ در قسمت مرکزی این کشور، عرب‌های سنی، در شمال آن کردها و در جنوب شیعیان زندگی می‌کنند و هر کدام از این گروه‌ها دارای فرهنگ مخصوص به خود هستند (سلیمی، طیبی و خداپرست، ۲۰۲۰). البته در کنار این سه گروه اصلی، فرهنگی‌های کوچکی مانند ترکمن‌ها، آشوری‌ها و یزیدی‌ها هم وجود دارند که دارای فرهنگی متمایز و خاص هستند. از نظر زبانی، زبان رسمی مردم عراق عربی و کردی است، و زبان‌های دیگری مانند ترکی آذربایجانی، لری، آشوری و غیره نیز وجود دارد که تمامی این موارد، نشان از اهمیت تفاوت برنامه‌های در نظر گرفته‌شده به‌منظور جامعه‌پذیری شهروندان از طرق مختلف و به‌ویژه ورزش دارد و تأکیدی بر این مسئله است که مدیران و مسئولان تصمیم‌گیرنده می‌بایست متناسب با تفاوت‌های موجود در بخش‌های مختلف این کشور اقدامات مناسبی را برنامه‌ریزی و اجرا کنند تا بتوانند با مشارکت حداکثری مردم، به بهترین نتیجه ممکن دست یابند (خداپرست، ۲۰۲۳).

از طرفی، این کشور دارای ظرفیت انسانی جوان، پرشور و ورزش‌دوست است و استقبال آنها از برنامه‌های مختلف ورزشی می‌تواند فرصتی مناسب در خصوص جامعه‌پذیری شهروندان عراقی فراهم سازد؛ چراکه ورزش به‌عنوان ابزار چندبعدی با تأثیرات گسترده، جایگاه و نقش ارزشمند خود را در اقتصاد، سلامت، فراغت، تربیت و کاربردهای عدیده اجتماعی دیگر از جمله جامعه‌پذیری متجلی ساخته است، و توسعه و همگانی کردن آن یکی از پایدارترین راه‌های جلوگیری از مفاسد، انحرافات و ناهنجاری‌های رفتاری و سالم‌سازی محیط است

1. Kusan

2. Nair

3. Pomohaci & Sopa

4. Yildirim & Caz

(غلامیان و همکاران، ۲۰۲۰). این در حالی است که در عراق با وجود سازمان ها و بخش های متعدد همچون فدراسیون ورزش های همگانی، معاونت ورزش همگانی وزارت جوانان و ورزش، شهرداری ها، وزارت آموزش و پرورش، وزارت علوم و غیره که هر کدام خود را به نوعی در قبال ورزش همگانی مسئول می دانند، می توان گفت تعداد شرکت کنندگان در ورزش همگانی، به ویژه در خصوص بانوان که تقریباً نیمی از این جامعه را تشکیل می دهند، نسبت به سایر کشورها وضعیت چندان مطلوبی ندارد (لباف و خداپرست، ۲۰۲۳)، که بخشی از این مسئله را می توان علاوه بر شرایط فرهنگی و اجتماعی عراق، ناشی از گرایش مدیران و رسانه های جمعی این کشور به ورزش قهرمانی و توجه کمتر آنها به ورزش همگانی دانست. بدین ترتیب این موضوع امکان استفاده درست و مناسب از ظرفیت های ورزش همگانی برای جامعه پذیری شهروندان عراقی را تحت تأثیر قرار داده و حتی می تواند نتایج عکس به همراه داشته باشد (عبدالرزاق، جوانی و عبدوی، ۲۰۲۳).

در خصوص متغیرهای پژوهش حاضر، تحقیقات مختلفی صورت گرفته است که به برخی از آنها اشاره می شود. قربانی، حضرتی و موسوی (۲۰۲۳) در پژوهش خود به شناسایی و ارزیابی ضعف های فرایند جامعه پذیری ورزشی نسل جوان پرداختند و نتایج تحقیق آنها نشان داد که برخی عوامل همچون جنسیت، وضعیت تأهل، درآمد، سن و تحصیلات با جامعه پذیری ورزشی رابطه ای ندارد، اما عوامل دیگری همچون خانواده، گروه همسالان و مدرسه نقش بسیار مهمی در این زمینه دارند. عسکری (۲۰۲۲) نیز در پژوهش خود به مطالعه و بررسی مسئله جامعه پذیری مدیران ورزشی پرداخت و در نتایج خود بیان کرد که با افزایش ذهنیت فلسفی و بهبود سبک تفکر مدیران ورزشی، جامعه پذیری سازمانی آنها ارتقا می یابد. کارگر شریف آباد، نظری و سلیمی (۲۰۲۲) در پژوهشی به اولین و کوچک ترین نهاد اجتماعی یعنی خانواده به عنوان بزرگ ترین عامل مؤثر در جامعه پذیری و حفظ سلامت جسم و روان خانواده ها اشاره کردند. جوادی پور، زارعیان و پارساجو (۲۰۱۸) نیز در نتایج تحقیق خود بر شناسایی زمینه های مشارکت در ورزش و نقش تأثیرگذار آن بر پذیرش اجتماع تأکید کرده اند. همچنین بارال (۲۰۲۳) مسئله جامعه پذیری را با تأثیرگذاری نهادهای مختلف اجتماعی بررسی و بیان کرد نهادهای فعال در حوزه ورزش بر جامعه پذیری افراد بسیار اثر گذارند. کودراتشوویچ و اوقیلی (۲۰۲۳) در پژوهش خود به بررسی اهمیت نقش ورزش بر فرایند جامعه پذیری افراد پرداختند و شخصیت فردی و اجتماعی آنها را متأثر از ورزش و فضاهای ورزشی دانستند. فورت (۲۰۲۰) نیز در پژوهش خود بر نقش ورزش در فرایند جامعه پذیری نخبگان ورزشی تأکید کرده و با توجه به نقش تأثیرگذار آنها در جامعه، اهمیت حضور آنها در فضاهای ورزشی را موضوعی مهم بیان کردند.

با توجه به اهمیت مطالب بیان شده در خصوص موضوع جامعه پذیری شهروندان از طریق ورزش همگانی و تأثیرات شایان توجهی که این مسئله می تواند بر ابعاد مختلف یک جامعه داشته باشد، همچنین خلأ تحقیقاتی و نبود مدلی بومی در این خصوص در عراق، ضرورت بررسی این مسئله احساس می شود، بدین ترتیب پژوهش حاضر به مدل سازی جامعه پذیری شهروندان عراقی از طریق ورزش همگانی می پردازد.

روش شناسی پژوهش

پژوهش حاضر از نوع تحقیقات آمیخته (کیفی - کمی) و به لحاظ هدف کاربردی بود. از آنجا که در این پژوهش، به لحاظ کمبود مبانی نظری، امکان نیل به شناخت کافی درباره شاخص های مهم مرتبط با مسئله و ارتباط آنها با یکدیگر وجود نداشت، رویکرد کیفی و روش

1. Baral

2. Kudratshoevich

3. Forte

«نظریه داده‌بنیاد»^۱ در بخش اول پژوهش مبنای کار قرار گرفت؛ چراکه اعتقاد بر این است که نظریه داده‌بنیاد به دلیل مفهوم‌سازی‌هایی که از پدیده‌های اجتماعی دارد، فراتر از همه روش‌های تشریحی است (امین، سوکامدی و ریجانتا؛ ۲۰۲۱). روش نظریه داده‌بنیاد از نظر رویکرد استقرایی است و بر اساس آن، نظریه، از مفاهیم حاصل از داده‌ها شکل می‌گیرد. این روش شامل سه رهیافت است که در پژوهش حاضر از رویکرد گلگیری استفاده شد، زیرا این رویکرد الگوهای گسترده‌تر و متنوع‌تری را جهت تلفیق داده‌ها ارائه می‌دهد و به جای تحمیل نظریه به داده‌ها، نظریه را از بطن داده‌ها، کنکاش می‌کند و نسبت به دو رویکرد دیگر، غیرساختاریافته است (تنگ؛ ۲۰۱۹). تجزیه و تحلیل داده‌های جمع‌آوری‌شده از طریق سه مرحله کدگذاری باز، کدگذاری انتخابی و کدگذاری نظری صورت گرفت که مراحل انجام رویکرد گلگیری است. در بخش دوم (کمی) پژوهش نیز از رویکرد معادلات ساختاری به کمک نرم‌افزار اسمارت پی ال اس^۲ نسخه ۳ برای تحلیل داده‌های جمع‌آوری‌شده استفاده شد.

جامعه آماری در بخش کیفی شامل همه خبرگان و متخصصان دارای زمینه علمی، اجرایی و یا علمی - اجرایی مرتبط با موضوع پژوهش بود. بر همین اساس، استادان رشته‌های مدیریت ورزشی و جامعه‌شناسی، آگاه به حیطه پژوهش (دارای کارهای پژوهشی معتبر و مرتبط با موضوع پژوهش)، مدیران و معاونان وزارت ورزش و جوانان و ادارات ورزش و جوانان کشور عراق و کارشناسان آگاه به حوزه پژوهش در این کشور به عنوان جامعه آماری انتخاب شدند و از روش نمونه‌گیری نظری^۳ که از ویژگی‌های اصلی نظریه داده‌بنیاد است (یو و اسمیت؛ ۲۰۲۱)، استفاده شد. این روش، ترکیبی از روش‌های نمونه‌گیری هدفمند^۴ و گلوله‌برفی^۵ است که با مدنظر قرار دادن شاخص اشباع نظری^۶ نسبت به نمونه‌گیری از جامعه پژوهش انجام می‌گیرد (ولیمی، فتاحی و رنجبر، ۲۰۲۱)، بدین ترتیب در نهایت با ۲۳ نفر از جامعه آماری مصاحبه به عمل آمد. در جریان انجام مصاحبه‌ها، از مصاحبه هفدهم به بعد تکرار در اطلاعات دریافتی مشاهده شد و از مصاحبه بیست و یکم به بعد داده‌ها به اشباع نظری رسیدند، اما برای اطمینان و غلظت مفهومی بیشتر نظریه، مصاحبه تا نفر بیست و سوم ادامه یافت. جامعه آماری بخش کمی نیز شامل افرادی بود که در برنامه‌های ورزش همگانی مشارکت داشتند که به دلیل تعداد بالای آنها، مطابق با جدول کرجسی و مورگان، ۳۸۴ نفر به عنوان نمونه آماری و از طریق روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای از مناطق مختلف انتخاب شدند و به پرسشنامه محقق‌ساخته‌ای که با توجه به بخش اول پژوهش تهیه شده بود پاسخ دادند.

به منظور سنجش روایی در بخش کیفی، یافته‌های پژوهش برای مشارکت‌کنندگان ارائه و مدل پیشنهادی توسط آنان مطالعه و نظرهای آنها اعمال شد. در بررسی پایایی نیز از روش بازآزمون استفاده شد. بدین منظور از بین مصاحبه‌های انجام‌گرفته، چهار مصاحبه انتخاب شد و در روش بازآزمون هر کدام از آنها دو بار در فاصله زمانی تقریباً دوهفته‌ای، توسط پژوهشگر کدگذاری شدند. در هر کدام از مصاحبه‌ها کدهایی که با هم مشابه بودند، با عنوان توافق و کدهای غیرمشابه با عنوان عدم توافق مشخص شدند. در نهایت با کمک فرمول ذیل، میزان صحت و پایایی تحقیق ارزیابی شد که نتایج در جدول ۱ ارائه شده است.

1. Grounded Theory

2. Amin, Sukamdi & Rijanta

3. Teng

4. Smart pls

5. Theoretical Sampling

6. Yu & Smith

7. Purposive Sampling

8. Snow Ball

9. Theoretical Saturation

$$\text{درصد توافق درون موضوعی} = \frac{\text{تعداد توافقات} \times 2}{\text{تعداد کل کدها}} \times 100\%$$

جدول ۱. محاسبه پایایی به روش بازآزمون

شماره مصاحبه‌ها	چهارم	نهم	هفدهم	بیست و دوم	مجموع
تعداد کدها	۳۶	۳۱	۴۲	۲۹	۱۳۸
تعداد توافقات	۱۵	۱۳	۱۶	۱۱	۵۵
تعداد عدم توافقات	۶	۵	۱۰	۷	۲۸
پایایی (درصد)	۸۳	۸۳	۷۶	۷۵	۷۹

مطابق جدول ۱، پایایی به دست آمده در روش بازآزمون با استفاده از فرمول ذکر شده ۷۹ درصد بود که از ۶۰ درصد بالاتر است؛ بنابراین قابلیت اعتماد کدگذاری‌ها مورد تأیید بود. در بخش کمی نیز روایی با اعمال نظر مشارکت کنندگان بخش اول تحقیق تأیید شد. بدین صورت که پرسشنامه تهیه شده از داده‌های بخش کیفی پژوهش، در اختیار ۱۲ نفر از آنها قرار گرفت و با نظر تعدادی از آنها، بخشی از شاخص‌ها حذف و تعدادی نیز تغییر یافت و در نهایت پرسشنامه از دید آنها تأیید شد. پایایی نیز با استفاده از روش آلفای کرونباخ و با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۲۳ بررسی شد و ۰/۸۹ به دست آمد که نشان از پایایی مطلوب داده‌ها بود.

یافته‌های پژوهش

اطلاعات جمعیت‌شناختی مربوط به نمونه آماری پژوهش در جدول ۲ ارائه شده است.

جدول ۲. اطلاعات جمعیت‌شناختی مشارکت کنندگان بخش کیفی و نمونه‌های آماری بخش کمی پژوهش

شاخص (ویژگی)	زیر شاخص	فراوانی		درصد	شاخص (ویژگی)	زیر شاخص	فراوانی		درصد
		کمی	کیفی				کمی	کیفی	
سن	۳۰ سال و کمتر	۱۲۵	۳	۳۲/۵۵	تحصیلات	لیسانس (و کمتر)	۲۴۷	۳	۶۴/۳۲
	۳۱ تا ۴۰ سال	۱۳۶	۵	۳۵/۴۱		فوق لیسانس	۱۱۴	۸	۲۹/۶۸
	۴۱ تا ۵۰ سال	۴۵	۷	۱۱/۷۱		دکتری	۲۳	۱۲	۵/۹۸
	۵۱ سال به بالا	۷۸	۸	۲۰/۳۱		۱۰ سال و کمتر	۱۸۴	۳	۴۷/۹۱
	مذکر	۲۹۳	۲۱	۷۶/۳۰	سابقه کاری	۱۱ تا ۲۰ سال	۱۵۹	۶	۴۱/۴۰
جنسیت	مؤنث	۹۱	۲	۲۳/۶۹		۲۱ تا ۳۰ سال	۴۱	۱۴	۱۰/۶۷
	مجموع	۳۸۴	۲۳	۱۰۰		مجموع	۳۸۴	۲۳	۱۰۰

مرحله کدگذاری باز، همزمان با پایان اولین مصاحبه آغاز شد. بدین ترتیب که تمامی مصاحبه‌های انجام‌شده به‌صورت نوشتاری درآمد و سپس کلمه به کلمه بررسی شد. سپس در مرحله کدگذاری انتخابی، داده‌های حاصل از کدگذاری باز، بر اساس مشابهت موضوعی و مفهومی طبقه‌بندی شد و به هر طبقه مفهومی جامع و انتزاعی اختصاص داده شد. در این مرحله، یکی از مقوله‌های به‌دست‌آمده به‌عنوان مقوله اصلی انتخاب و در مرکز فرایند قرار گرفت و سپس سایر مقوله‌ها به آن ارتباط داده شد. در پژوهش حاضر مقوله اصلی «جامعه‌پذیری شهروندان عراقی از طریق ورزش همگانی» تعیین شد. پس از انجام تمامی مراحل مربوط به کدگذاری باز و انتخابی، در مجموع ۳۶۲ کد اولیه از رونوشت ۲۳ مصاحبه و بررسی آنها استخراج شد، که با بررسی مشابهت‌ها و طبقه‌بندی آنها، ۴۹ مفهوم انتزاعی‌تر و در نهایت از طریق طبقه‌بندی مفاهیم مشابه، ۸ مقوله اصلی شناسایی شد؛ که تمامی این مقوله‌ها و مفاهیم تحت دو دسته کلی «عوامل مؤثر بر جامعه‌پذیری شهروندان عراقی از طریق مشارکت در ورزش همگانی» (۴ مقوله اصلی) و «پیامدهای حاصل از جامعه‌پذیری شهروندان عراقی از طریق ورزش همگانی» (۴ مقوله اصلی) تقسیم شدند. جدول ۳ مفاهیم و مقوله‌های مربوط به «عوامل مؤثر بر جامعه‌پذیری شهروندان عراقی از طریق ورزش همگانی» را نشان می‌دهد.

جدول ۳. یافته‌های حاصل از کدگذاری باز و انتخابی در خصوص «عوامل مؤثر بر جامعه‌پذیری شهروندان عراقی از طریق ورزش همگانی»

ردیف	مفاهیم	مقوله‌ها
۱	میزان سرانه ورزشی تعیین‌شده برای شهروندان کشور عراق	عوامل دولتی - قانونی
۲	وجود قوانین مربوط به توسعه ورزش همگانی، به‌عنوان بخشی از وظایف ارگان‌های مختلف عراق، از جمله شهرداری‌ها، مدارس، دهیاری‌ها و غیره	
۳	میزان سرانه در نظر گرفته‌شده برای پارک‌ها، فضاهای سبز، فضاهای اختصاصی برای بانوان و غیره	
۴	میزان اهمیت طرح موردنظر از سوی دولتمردان و تأکید و همکاری آنها بر بخش‌های مختلف اجرای طرح	
۵	تأثیر تغییرات ساختار دولت و سیاست‌ها بر میزان حمایت از اجرای طرح موردنظر	
۶	انتخاب محتوای مناسب برای بخش‌های مختلف طرح متناسب با هنجارهای فرهنگی، اجتماعی، دینی و مذهبی جامعه	عوامل فرهنگی - اجتماعی
۷	اهمیت وجود یا نبود تبعیض‌های جنسیتی، قومیتی، زبانی، نژادی و غیره به‌هنگام اجرای طرح موردنظر	
۸	تأثیر عوامل مختلف بر تغییرات ساختار فرهنگی و به‌تبع سلاقی و علایق مردم کشور عراق	
۹	توجه به مسئله سلامت زنان به‌عنوان بخش مهمی از جامعه و نقش مهم آنها در جامعه‌پذیری فرزندان	
۱۰	توجه به شرایط مکانی و زمانی مناسب برای حضور هرچه پررنگ‌تر زنان در برنامه‌های ورزش همگانی، با توجه به حساسیت جامعه نسبت به زنان	
۱۱	در نظر گرفتن شرایط عادلانه برای زنان و مردان به‌منظور مشارکت در طرح	عوامل مدیریتی
۱۲	آگاهی‌سازی در زمینه اهمیت سبک زندگی فعال، سلامت جسم و روان، حقوق شهروندی افراد و بهبود وضعیت کلی جامعه	
۱۳	میزان استقبال و به‌کارگیری ایده‌های خلاقانه و نوآورانه در خصوص اجرای طرح	
۱۴	استفاده از نیروهای جوان، پر نشاط و خلاق در اجرای طرح موردنظر	
۱۵	ترکیب طرح موردنظر با برنامه‌های جانبی مختلف، همچون جشنواره‌ها، پاکسازی محیط زیست، آشنایی با اماکن تاریخی، فرهنگی، طبیعی و غیره	
۱۶	فراهم آوردن شرایط مناسب به‌منظور شناسایی استعدادها و ورزشی در خلال اجرای برنامه‌ها	
۱۷	انتخاب زمان مناسب و مکان جذاب برای اجرای برنامه‌های ورزش همگانی	
۱۸	انجام پژوهش‌های علمی بیشتر و الگوگیری نظام‌مند از طرح‌های مشابه موفق در دیگر کشورها و بومی‌سازی آنها	
۱۹	فرایند علمی و دقیق ثبت اطلاعات آماری مربوط به پیشرفت یا پسرفت بخش‌های مختلف طرح موردنظر و ارائه گزارش به مسئولین ذی‌ربط	
۲۰	متقاعد ساختن رهبران دینی و مذهبی برای همراهی با طرح و استفاده از نقش مؤثر آنها در آگاهی‌سازی میان مردم، با توجه به وجود تأکیدات دینی فراوان بر اهمیت ورزش و فعالیت جسمانی	

۲۱	میزان آگاهی مسئولان طرح از نیازهای مشارکت کنندگان و اعتقاد آنها بر اهمیت اجرای طرح برای پاسخگویی به این نیازها
۲۲	استفاده از اشخاص متخصص و مجرب در بخش های مختلف طرح
۲۳	تأکید بر اهمیت ورزش همگانی و حضور در طرح موردنظر از طریق افراد تأثیرگذار جامعه
۲۴	در نظر گرفتن برنامه های پویا و منعطف برای اجرای طرح موردنظر
۲۵	میزان آگاهی رسانی از اهمیت طرح موردنظر از طریق اینترنت، شبکه های اجتماعی، تلویزیون، رادیو و غیره
۲۶	پوشش خبری رسانه ملی عراق از بخش های مختلف اجرای طرح
۲۷	میزان استقبال بخش دولتی و خصوصی در سرمایه گذاری برای اجرای طرح
۲۸	تأمین سرمایه لازم برای تبلیغات و آگاهی بخشی در خصوص اهمیت طرح
۲۹	توجه به شرایط اقتصادی عراق و میزان ثبات یا بی ثباتی آن
۳۰	جایگاه طرح موردنظر در میان دیگر برنامه های دولت به منظور تأمین منابع مالی
۳۱	شناسایی موانع سرمایه گذاری در طرح و تحقیق و پژوهش در این خصوص

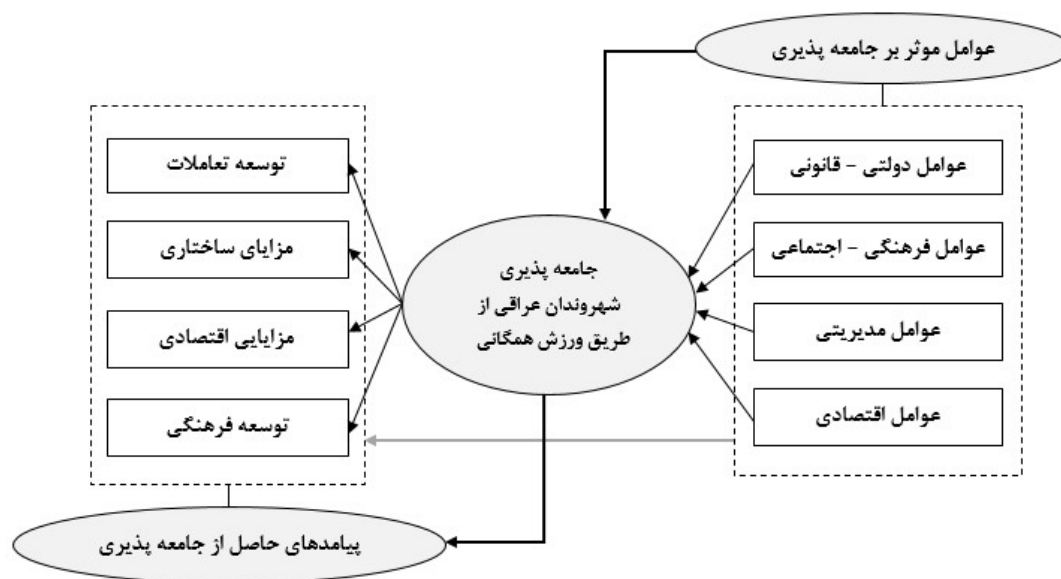
عوامل اقتصادی

مطابق جدول ۳، ۴ عوامل «دولتی - قانونی»، «فرهنگی - اجتماعی»، «مدیریتی» و «اقتصادی»، به عنوان مقوله های اصلی تأثیرگذار بر جامعه پذیری شهروندان عراقی از طریق ورزش همگانی شناسایی شده که در مجموع ۳۱ مفهوم را شامل می شوند. در جدول ۴ نیز مفاهیم و مقوله های حاصل از تجزیه و تحلیل داده ها در مرحله کدگذاری حقیقی در خصوص «پیامدهای حاصل از جامعه پذیری شهروندان عراقی از طریق ورزش همگانی» نمایش داده شده است.

جدول ۴. یافته های حاصل از کدگذاری باز و انتخابی در خصوص «پیامدهای حاصل از جامعه پذیری شهروندان عراقی از طریق ورزش همگانی»

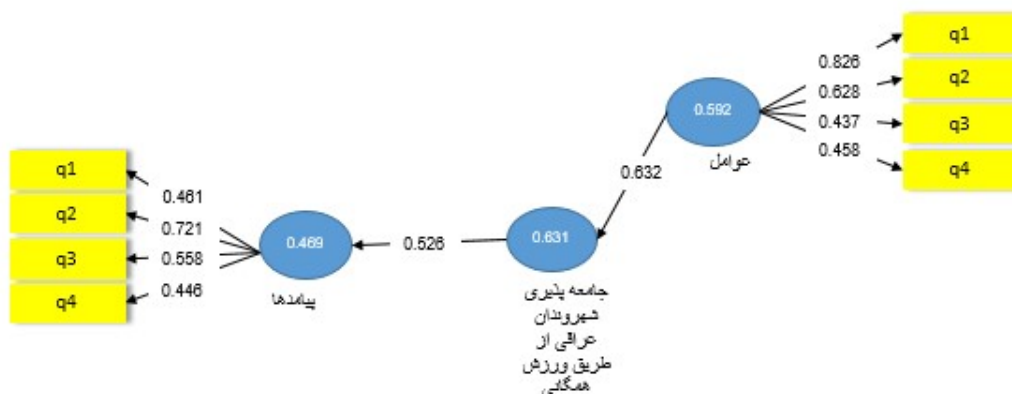
ردیف	مفاهیم	مقوله ها
۱	برقراری و گسترش ارتباطات مثبت و سازنده میان مردم و مسئولان	توسعه تعاملات
۲	تشویق و جذب سایر افراد جامعه به مشارکت فعال در طرح موردنظر	
۳	شناخت دقیق تر نیازها و خواسته های شهروندان در خلال برگزاری طرح موردنظر و تلاش برای پاسخگویی مناسب تر به آنها	
۴	افزایش غرور و وحدت ملی و هماهنگی بیشتر میان شهروندان	توسعه فرهنگی
۵	فرصتی برای انتقال ارزش های فرهنگی، اخلاقی و منش های پهلوانی بین اقشار مختلف جامعه	
۶	افزایش نشاط و رضایت عمومی میان شهروندان	
۷	کنترل بهتر و کاهش رفتارهای پرخطر و تخریب گر در کشور و پایبندی بیشتر به مسائل اخلاقی و هنجارهای جامعه	مزایای اقتصادی
۸	حضور بیشتر و گسترده تر در فعالیتهای خیرخواهانه غیرورزشی	
۹	بهره برداری بهتر و بیشتر از بهترین ایده ها در این حوزه	
۱۰	آگاه سازی شهروندان نسبت به مسئولیتهای اجتماعی آنها و توسعه این مسئولیتهای	مزایای ساختاری
۱۱	جذب سرمایه گذاران بیشتر و مهم تر به حوزه ورزش همگانی	
۱۲	افزایش سهم بازار محصولات ورزشی در حوزه ورزش همگانی	
۱۳	کاهش هزینه های مربوط به تبلیغ و بازاریابی در حوزه ورزش	
۱۴	کاهش هزینه های درمان مشکلات جسمانی و روانی	
۱۵	ارتقای ارزش برند شهری و ملی در سطح منطقه و جهانی	
۱۶	توسعه اماکن، تأسیسات و تجهیزات ورزشی در عراق	
۱۷	ارتقای کیفیت و جذابیت رویدادهای ورزشی مختلف در عراق	
۱۸	شناسایی استعدادهای ورزشی مختلف و تلاش برای رشد و پرورش آنها	

مطابق جدول ۴، ۴ مؤلفه «توسعه تعاملات»، «توسعه فرهنگی»، «مزایای اقتصادی» و «مزایای ساختاری»، به عنوان مقوله‌های اصلی پیامدهای حاصل از جامعه‌پذیری شهروندان عراقی از طریق ورزش همگانی شناسایی شده که در مجموع ۱۸ مفهوم را شامل می‌شوند. گام سوم یا فرایند نهایی کدگذاری، کدگذاری نظری بود که در واقع، مرحله اصلی تکوین نظریه است؛ این مرحله بر اساس نتایج دو مرحله قبلی، یعنی کدگذاری باز و کدگذاری انتخابی که به عنوان مراحل مقدماتی و زمینه‌ساز برای تئوری پردازی در نظر گرفته شده و مقوله‌ها و روابط مقدماتی بین آنها را به عنوان سازه‌ها و اصول اساسی تئوری در اختیار قرار می‌دهند، به تولید تئوری می‌پردازد. شکل ۱ مدل نهایی پژوهش را نشان می‌دهد.

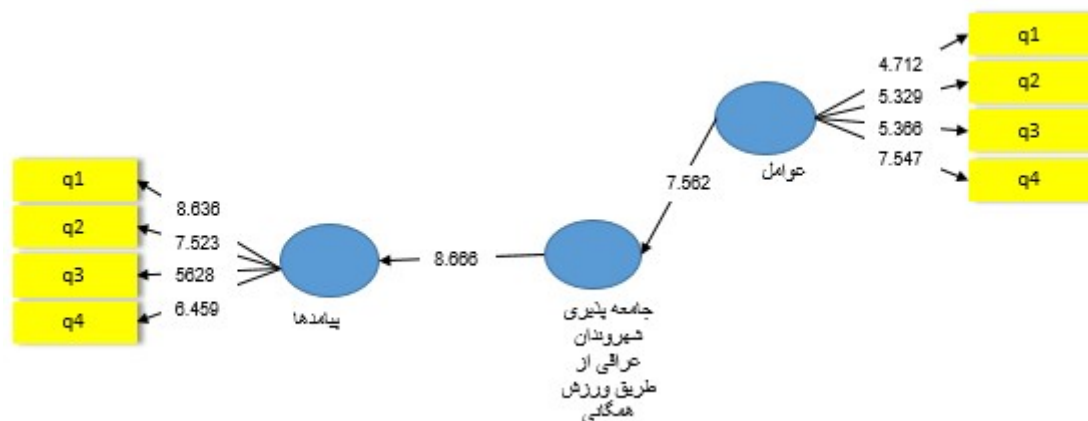
شکل ۱. الگوی جامعه‌پذیری شهروندان عراقی از طریق ورزش همگانی

در بخش مدل‌سازی معادلات ساختاری جهت سنجش برازش مدل، از پایایی شاخص، روایی همگرا و روایی واگرا استفاده شد. پایایی شاخص برای سنجش پایایی درونی، شامل سه معیار ضرایب بارهای عاملی، آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی است. بر این اساس، مدل ساختاری تأییدشده همراه با ضرایب بارهای عاملی مطابق شکل‌های ۲ و ۳ ارائه می‌شود.

شکل ۲. مدل ساختاری تأییدشده همراه با بارهای عاملی

مقدار ملاک برای مناسب بودن ضرایب بارهای عاملی، $0/4$ است و سنجه های دارای بارهای عاملی کمتر از $0/4$ ، می بایست از مدل حذف شود. مطابق با شکل بالا تمامی ضرایب بارهای عاملی، بزرگ تر از $0/4$ بوده و بدین ترتیب مدل ارائه شده در پژوهش حاضر از برازش خوبی برخوردار است و تأیید می شود؛ همچنین مدل موردنظر همراه با ضرایب معناداری t در شکل ۳ نشان داده شده است.

شکل ۳. مدل ساختاری تأیید شده همراه با ضرایب معناداری t

با توجه به شکل ۳ چون ضرایب t برای پیکان های مدل بیشتر از $1/96$ به دست آمده است، از این رو در سطح اطمینان $0/95$ معنادار بودن آنها تأیید می شود.

مطابق با الگوریتم تحلیل داده ها در PLS، بعد از سنجش بارهای عاملی سؤالات، نوبت به محاسبه ضرایب آلفای کرونباخ، پایایی ترکیبی^۱ و متوسط واریانس استخراج شده^۲ می رسد که نتایج آن در جدول ۵ ارائه شده است.

جدول ۵. نتایج آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی متغیرهای پنهان تحقیق

متغیرهای مکنون	ضریب آلفای کرونباخ	پایایی ترکیبی (CR)	متوسط واریانس استخراج شده (AVE)
حد مطلوب	$\geq 0/70$	$\geq 0/70$	$\geq 0/5$
عوامل مؤثر بر جامعه پذیری شهروندان عراقی از طریق ورزش همگانی	$0/812664$	$0/933147$	$0/685261$
پیامدهای حاصل از جامعه پذیری شهروندان عراقی از طریق ورزش همگانی	$0/755298$	$0/744635$	$0/777194$

با توجه به اینکه مقدار مناسب برای آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی $0/7$ است، مطابق با یافته های جدول ۵، این معیارها در مورد متغیرهای مکنون این پژوهش، مقدار مناسبی را اتخاذ کرده اند، از این رو می توان مناسب بودن وضعیت پایایی تحقیق را تأیید کرد. از سوی دیگر، مقدار مناسب برای میانگین واریانس استخراجی (AVE) $0/5$ است و این معیار نیز در مورد متغیرهای مکنون مقدار مناسبی را اتخاذ کرده است، در نتیجه مناسب بودن روایی همگرایی تحقیق نیز تأیید می شود.

1 Composite Reliability

2. Average Variance Extracted

بررسی برازش مدل ساختاری در یک تحقیق با ضریب تعیین (R^2) مربوط به متغیرهای پنهان درون‌زای (وابسته) مدل است. سه مقدار تا ۰/۱۹، ۰/۳۳ و ۰/۶۷ به‌عنوان مقدار ملاک برای مقادیر ضعیف، متوسط و قوی R^2 در نظر گرفته می‌شود که مطابق جدول ۶ این مقدار در پژوهش حاضر، در حد قوی است؛ همچنین Q^2 نیز قدرت پیش‌بینی مدل را مشخص می‌سازد و در صورتی که مقدار آن در مورد یک سازه درون‌زا سه مقدار تا ۰/۰۲، ۰/۱۵ و ۰/۳۵ را کسب کند، به‌ترتیب نشان از قدرت پیش‌بینی ضعیف، متوسطه و قوی سازه یا سازه‌های برون‌زای مربوط به آن را دارد، که مقدار به‌دست‌آمده در پژوهش حاضر نشان از قدرت پیش‌بینی مناسب مدل دارد و برازش مناسب مدل ساختاری را تأیید می‌کند.

جدول ۶. نتایج Q^2 و R^2 برای سازه درون‌زا

متغیرهای مکنون	Q^2	R^2
جامعه‌پذیری شهروندان از طریق ورزش همگانی	۰/۴۶۱۰۳۵	۰/۹۱۲

برای بررسی برازش مدل کلی نیز از معیار GOF استفاده می‌شود که سه مقدار تا ۰/۰۱، ۰/۲۵ و ۰/۳۶ به‌عنوان مقادیر ضعیف، متوسط و قوی برای آن معرفی شده است. این معیار از طریق فرمول زیر محاسبه می‌شود:

$$GOF = \sqrt{R^2 * Communality}$$

میانگین Communality در فرمول بالا، از میانگین مقادیر اشتراکی متغیرهای پنهان تحقیق به‌دست می‌آید که مقادیر آنها در جدول ۷ بیان شده است.

جدول ۷. میزان Communality و R^2 متغیرهای پژوهش و برازش کلی مدل

متغیر	Communality	R^2
عوامل مؤثر بر جامعه‌پذیری شهروندان عراقی از طریق ورزش همگانی	۰/۵۹۷۴۴۰	-
پیامدهای حاصل از جامعه‌پذیری شهروندان عراقی از طریق ورزش همگانی	۰/۵۲۷۶۵۸	-
جامعه‌پذیری شهروندان از طریق ورزش همگانی	۰/۴۹۶۵۲۳	۰/۹۱۲
GOF	communality	R^2
۰/۷۰۱	۰/۵۴۰	۰/۹۱۲

مطابق با اطلاعات جدول ۷، مقدار R^2 تنها برای سازه‌های درون‌زای (وابسته) مدل محاسبه می‌شود و در مورد سازه‌های برون‌زا، مقدار این معیار صفر است. با توجه به مقدار به‌دست‌آمده برای GOF نیز مشخص می‌شود که مدل کلی پژوهش از برازش بسیار مناسبی برخوردار است.

بحث و نتیجه‌گیری

یافته‌های پژوهش حاضر نشان می‌دهد که عوامل مختلفی بر مسئله جامعه‌پذیری شهروندان عراقی از طریق مشارکت در ورزش همگانی تأثیرگذار است و از طرفی این موضوع می‌تواند منتج به پیامدهای متفاوتی در بخش‌های مختلف جامعه شود که در ادامه به بیان مهم‌ترین

عوامل تأثیرگذار و پیامدهای حاصل پرداخته می شود. موضوع خلاقیت و نوآوری در برنامه های ورزش همگانی با هدف دستیابی این برنامه ها به موقعیت رقابتی مناسب در کنار دیگر برنامه های موجود برای گذران اوقات فراغت و یا حتی برنامه های ورزشی که صرفاً با هدف قهرمانی برگزار می شود لازم و ضروری است، چراکه استفاده از ایده های خلاقانه و نوآورانه به ایجاد جذابیت بیشتر در برنامه های ورزش همگانی و با تغییر نگرش بسیاری از افراد نسبت به فعالیت های تکراری، یکنواخت، بی روح و بی نشاط این برنامه ها به جذب افراد بیشتری از طبقات و اقشار مختلف منجر می شود و میزان مشارکت آنها را افزایش می دهد. برای پیشبرد این مهم مسئولان می بایست فضایی را فراهم آورند که افرادی که طرح ها و ایده های جدید و خلاقانه ای در این خصوص دارند بتوانند آنها را در فضای مناسبی مطرح کرده، و پس از بررسی این طرح ها توسط کارشناسان و متخصصان امر، برای بهترین ایده ها، مزیت ها و پاداش های قابل قبولی در نظر گرفته شود. همچنین در خصوص جامعه پذیری شهروندان عراقی از طریق مشارکت در ورزش همگانی می بایست فرهنگ سازی در بخش های مختلف کار و در میان ذی نفعان مختلف صورت گیرد. اهمیت فرهنگ سازی هم در زمینه ارائه دهنده خدمات و هم در رابطه با دریافت کنندگان خدمات ضروری است و حتی پیش از به بهره برداری رسیدن پروژه، می بایست در خصوص خدمات و تأثیرات آن به مردم و حتی مسئولان، اطلاع رسانی و فرهنگ سازی لازم صورت پذیرد تا با بهره برداری از پروژه، استقبالی گسترده از سوی شهروندان صورت گرفته و همچنین توجه سرمایه گذاران بیشتری به این پروژه ها جذب شود و بدین ترتیب زمینه لازم برای موفقیت پروژه و توسعه هرچه بیشتر آن فراهم شود. **عسگری (۲۰۲۲)** نیز در بخشی از یافته های پژوهش خود بر اهمیت سبک تفکر مدیران ورزشی در کیفیت اقدامات صورت گرفته در خصوص جامعه پذیری از طریق ورزش تأکید کرده است؛ بدین ترتیب نتایج این بخش پژوهش با نتایج تحقیق او همخوانی دارد.

از اقدامات اولیه ای که باید برای انجام هر برنامه یا پروژه ای صورت گیرد، شناخت ذی نفعان آن در مراحل مختلف کار است. شناخت ذی نفعان و خواسته های آنها و مزایایی که از اجرای پروژه نصیب آنها می شود باید کاملاً شفاف و مشخص شده و به خوبی برای آن ها شرح داده شود. در پروژه جامعه پذیری شهروندان عراقی از طریق ورزش همگانی، ذی نفعان می توانند خانواده ها، مقامات دولتی و حکومتی، سرمایه گذاران بخش دولتی و خصوصی و غیره بوده که برای آگاهی بخشی به آنها می توان از برنامه های رسانه ای و غیررسانه ای و ارائه آمارهای دقیق در بخش های مختلف همچون سلامت جسم و روان، کاهش افسردگی، کاهش استرس، افزایش درآمد، استعدادیابی و غیره استفاده کرد. با ارائه این آمار و اطلاعات می توان به اعتمادسازی میان ذی نفعان پرداخت و از این طریق مشارکت آنها را در مراحل بعدی کار و برنامه های آتی افزایش داد. همچنین باید به این موضوع توجه داشت که مزایایی که ذی نفعان از اجرای پروژه به دست می آورند باید به نحوی باشد که مغایر با مزایای دیگر ذی نفعان نبوده و با هنجارها و ارزش های جامعه همخوانی داشته باشد. **بارال (۲۰۲۳)** نیز در نتایج تحقیق خود به بیان این مسئله پرداخته است که نهادهای اجتماعی دولتی و خصوصی مختلفی بر مسئله جامعه پذیری تأثیرگذارند که با دخیل کردن هرچه بیشتر آنها در امر ورزش می توان اثرگذاری بیشتری در خصوص جامعه پذیری شهروندان داشت. از این رو نتایج این بخش پژوهش با نتایج تحقیق او همسو و همخوان است.

مسئله مهم دیگر موضوع زنان جامعه عراق است که نیمی از جمعیت این کشور را تشکیل می دهند و نقش بسیار مؤثری در جامعه پذیری فرزندان خود به عهده دارند، همچنین می توانند پیشگام و الگوی مشارکت خانواده در ورزش همگانی باشند. بنابراین در توسعه ورزش همگانی و موضوع جامعه پذیری از طریق آن، نمی توان ورزش زنان را نادیده گرفت. اگرچه تشکیلات ورزش بانوان این کشور در سال های اخیر رو به گسترش کمی و کیفی رفته، ولی همچنان دارای مشکلات و موانع بسیاری است. یکی از اقدامات بسیار مهم و اساسی در زمینه توسعه و گسترش حضور زنان در برنامه های ورزش همگانی، آگاهی سازی در میان مسئولان دولتی، رهبران دینی و خانواده ها در خصوص اهمیت مشارکت هر چه بیشتر زنان در عرصه ورزش و جامعه پذیری از این طریق، نقش آنان بر جامعه پذیری فرزندان و اهمیت سبک زندگی فعال

زنان و تأثیر مثبت آن بر سلامت جسم و روان آنها و خانواده‌هایشان است. با توجه به فضای مذهبی عراق، استفاده از آموزه‌های دینی و مذهبی در خصوص اهمیت خانواده، سلامت جسم و روان و نقش زنان در تربیت فرزندان، انتخاب زمان و مکان مناسب برای ورزش همگانی آنان و مقابله با برخی نگرش‌های سنتی خانواده‌ها نسبت به ورزش زنان می‌تواند بسیار کمک‌کننده باشد. **قربانی، حضرتی و موسوی (۲۰۲۳)** نیز در پژوهش خود بر اهمیت مسئله جنسیت در فرایند جامعه‌پذیری شهروندان تأکید کرده و در نتایج خود بیان کردند که نگرش خانواده‌ها و نهادهای اجتماعی مختلف همچون مدرسه، دانشگاه و غیره در خصوص زنان و مشارکت آنها در فعالیت‌های مختلف اجتماعی از جمله ورزش می‌تواند در میزان جامعه‌پذیری آنها اثرگذاری بسیاری داشته باشد. بنابراین نتایج این بخش پژوهش با بخشی از نتایج تحقیق آنها همخوانی دارد.

در عصر حاضر و با پیشرفت‌های علمی صورت‌گرفته، فضایی برای گسترش ارتباطات جهانی شکل گرفته که این مسئله می‌تواند در مواردی سبب تغییر و یا تضعیف فرهنگ یک جامعه شود. این در حالی است که مسئولان جامعه عراق می‌بایست با روش‌های گوناگون سعی در حفظ فرهنگ و ارزش‌های جامعه خویش داشته و برنامه‌ریزی‌های مناسبی در این خصوص انجام دهند، که یکی از بهترین آنها استفاده از ورزش و فعالیت بدنی است، چراکه ورزش در هر جامعه‌ای بخشی از فرهنگ آن کشور است و با توجه به ساختار همراه با نشاط، هیجان و جذابی که دارد می‌تواند در جذب جوانان بسیار موفق عمل کند و با برنامه‌ریزی‌های مناسب فرصت بسیار خوبی را برای ترویج ارزش‌ها و فرهنگ‌های جامعه فراهم آورد. **کودراتشوویچ و اوکیلی (۲۰۲۳)** نیز در بخشی از نتایج پژوهش خود بیان کردند که امروزه شخصیت فردی و اجتماعی شهروندان یک جامعه تنها تحت تأثیر فرهنگ آن جامعه نیست و به سبب گستردگی بسترهای ارتباطاتی تحت تأثیر عوامل مختلفی قرار می‌گیرد که با برنامه‌ریزی‌های مناسب می‌توان از طریق مشارکت در فضاهای ورزشی، به تقویت فرهنگ آن جامعه در میان شهروندان و به‌ویژه جوانان پرداخت؛ بر همین اساس، نتایج این بخش پژوهش با نتایج تحقیق او همخوانی دارد.

مطابق با بخشی از یافته‌های پژوهش، برای برگزاری برنامه‌های جامعه‌پذیری از طریق ورزش همگانی، باید به طرق مختلفی منابع مالی این پروژه‌ها تأمین شود و بخش دولتی و خصوصی در این خصوص نقش اصلی را ایفا می‌کنند، البته میزان مشارکت آنها در تأمین این هزینه‌ها تا حد زیادی به شرایط اقتصادی کشور بستگی دارد و اینکه در آن برهه زمانی کشور با چه مسائل و مشکلاتی روبه‌روست که همه این عوامل در اولویت‌بندی برنامه‌های دولت و بخش خصوصی برای تأمین هزینه‌ها تأثیرگذار خواهد بود. در عراق ثبات اقتصادی به دلیل رویکرد کوتاه‌مدت نسبتاً پایین بوده و از طرفی این پروژه‌ها به زمان نسبتاً زیادی نیاز دارند که بتوانند به مرحله بهره‌برداری برسند، بنابراین این پروژه‌ها به‌طور معمول در شرایط اقتصادی بی‌ثباتی شکل می‌گیرند. شرایط بی‌ثبات اقتصادی در این کشور از طرفی میزان مشارکت مردم در فعالیت‌های شغلی را افزایش می‌دهد و ممکن است از زمان آنها برای مشارکت در فعالیت‌های ورزشی بکاهد و از طرفی دیگر بر شرایط اقتصادی بانک‌ها و مؤسسات مالی که برای تأمین مالی پروژه‌ها کمک‌کننده‌اند تأثیرگذار خواهد بود و این مسئله می‌تواند روند پیشرفت پروژه را تا حد بسیار زیادی تحت تأثیر خود قرار دهد. همچنین تصمیمات لازم در خصوص جامعه‌پذیری از طریق ورزش همگانی می‌بایست به دور از سلايق و علائق شخصی مدیران ارشد پروژه انجام گیرد و آنها می‌بایست علاوه بر آگاهی کافی از دانش فنی پروژه و شناخت کافی شرکت‌کنندگان، به این موضوع آگاهی کامل داشته باشند که این مهم را به یک گروه حرفه‌ای بسپارند و خود بر کار آنها نظارت لازم را داشته باشند تا در همه مراحل، کار به بهترین نحو ممکن انجام گیرد و هدف پروژه حاصل شود. **کارگر شریف آباد، نظری، سلیمی (۲۰۲۲)** نیز به نهاد خانواده به‌عنوان کوچک‌ترین عنصر جامعه‌پذیری اشاره کرده است و حمایت مالی، عوامل زیرساختی، پیشگیری و سلامت، توسعه ورزش بانوان، جریانات مدنی ورزش، توسعه ورزش تربیتی، نگرش فرهنگ‌ساز، فناوری سلامت‌جو، وضع قوانین

حمایتی و تشویقی و مدیریت و برنامه ریزی را در راستای تثبیت فرهنگ پیشگیری و حفظ سلامت جسمانی و روانی خانواده و داشتن افراد سالم، بانشاط و اثربخش از طریق ورزش مطرح کرده است. بدین ترتیب نتایج این بخش پژوهش با نتایج آنها همسویی دارد.

باید توجه داشت زمانی که مسئله‌ای به صورت رسمی و در چارچوب قوانین یک کشور به تصویب می‌رسد و به سازمان‌های متولی امر اعلام می‌شود، ضرورتی بر اجرای آن ایجاد می‌شود که هرگونه اهمال از اجرای آن، پیگیری از سوی مراجع رسمی کشور را به همراه خواهد داشت. در خصوص ورزش همگانی و نقش آن در جامعه‌پذیری شهروندان نیز در صورتی که ضرورت اجرای برنامه‌هایی از سوی دولت تعیین شده و به سازمان‌های مربوطه همچون شهرداری‌ها، دهیاری‌ها و سازمان‌های دیگر ابلاغ شود این سازمان‌ها موظف به اجرای آن برنامه‌ها شده و میزان اقدامات آنها به صورت شفاف قابل پیگیری خواهد بود. یک نمونه از اقدامات رسمی و قانونی در خصوص مشارکت افراد یک کشور در ورزش، سرانۀ ورزشی تعریف شده برای شهروندان آن است که در عراق این سرانۀ ورزشی در مقایسه با بسیاری از کشورهای پیشرفته و توسعه یافته کمتر است و با استانداردهای حرفه‌ای در این خصوص فاصله زیادی دارد و این موضوع ضرورت توجه به ورزش همگانی را می‌طلبد. همچنین می‌بایست در نظر داشت که ترویج ورزش همگانی در عراق می‌تواند زمینه شناسایی و شکوفایی استعدادها را در پی داشته باشد و راه را برای ورزش قهرمانی هموار سازد. بر همین اساس می‌بایست در طرح اجرای برنامه‌های ورزش همگانی از متخصصانی به منظور شناسایی افراد با استعداد در رشته‌های مختلف ورزشی استفاده کرد و با هدایت این استعدادها به مسیر مشخص، بستر مناسبی برای توسعه ورزش قهرمانی کشور فراهم آورد و نوجوانان و جوانان بیشتری را برای شرکت در این فعالیت‌های ورزش همگانی تشویق کرد. **جوادی‌پور، زارعیان و پارساجو (۲۰۱۸)** نیز در پژوهشی که در خصوص جامعه‌پذیری از طریق ورزش انجام دادند بر شناسایی زمینه‌های مشارکت گروه‌های مختلف به‌ویژه نوجوانان و جوانان در ورزش پرداختند و بر این مسئله تأکید کردند که می‌بایست شرایط مشارکت حداکثری آنها در فعالیت‌های ورزشی فراهم شود. بدین ترتیب نتایج این بخش پژوهش با نتایج تحقیق آنها همسو و همخوان است.

از طرفی، برگزاری چنین پروژه‌هایی می‌تواند پیامدهای مختلفی برای هر کشوری از جمله عراق به همراه داشته باشد. در واقع برگزاری چنین برنامه‌هایی نباید تنها محدود به شهرهای بزرگ و مناطق خاصی باشد، بلکه باید در سطح وسیع‌تر در شهرستان‌ها، روستاها و مناطق مختلف برگزار شود تا آثار مثبت آن در جامعه مشاهده شود. همچنین پس از شروع این برنامه‌ها در حد محدودتر و بررسی مسائل و مشکلات و رفع آن‌ها در جهت بهبود هرچه بیشتر برنامه‌ها که به استقبال بیشتر شهروندان منجر می‌شود، باید مکان بهتر، وسیع‌تر و باکیفیت‌تری ترتیب داده شود تا بتوان ظرفیت بالاتری از افراد را پذیرش کرد و خدمات باکیفیت‌تری نیز ارائه داد. با توجه به اینکه ورزش‌های همگانی به‌طور مستقیماً درآمدزا نیستند، می‌بایست از روش‌های گوناگونی همچون جذب اسپانسرها برای مراحل مختلف پروژه به درآمدزایی در این برنامه‌ها دست یافت؛ همچنین می‌توان با ارائه محصولات مختلف در حاشیۀ برنامه‌های اصلی پروژه فرصتی برای کسب درآمد از این طریق ایجاد کرد. با اجرای چنین پروژه‌هایی، میزان مشارکت مردم در فعالیت‌های جسمانی بیشتر شده و تأثیرات مثبت آن بر جسم و روان افراد به مرور آشکار می‌شود؛ همچنین به سبب آموزش‌هایی که در خلال برنامه‌های ورزش همگانی در خصوص جامعه‌پذیری به شهروندان صورت می‌گیرد، میزان مشارکت سازنده آنها در فعالیت‌های اجتماعی بیشتر می‌شود و به‌طور کلی کیفیت زندگی مردم آن جامعه بهبود می‌یابد. به‌منظور تشویق و ترغیب هرچه بیشتر افراد برای مشارکت در این پروژه‌ها می‌بایست علاوه بر مزایایی که به‌طور غیرملموس از طریق حضور در این برنامه‌ها نصیب افراد می‌شود، مزایایی به‌طور مستقیم و ملموس برای آنها در نظر گرفته شود. به‌طور مثال سازمان‌های دولتی و خصوصی برای کارکنان فعال در این برنامه‌ها مزایایی را در نظر بگیرند و آنها را به مشارکت بیشتر در این برنامه‌ها تشویق کنند یا مراکز آموزشی همانند مدارس و دانشگاه‌ها مزیت‌های مختلفی را برای دانش‌آموزان و دانشجویان فعال در این برنامه‌ها در نظر بگیرند؛

همچنین مسئولان باید به این موضوع توجه داشته باشند که افرادی که در این برنامه‌ها مشارکت دارند، خود می‌توانند از طریق تبلیغات دهان به دهان سبب مشارکت دوستان و خانواده خود شوند و بنابراین می‌توان با در نظر گرفتن مزایایی متفاوت برای کسانی که همراه با خانواده یا گروه دوستان در این برنامه‌ها مشارکت می‌کنند سبب حضور گسترده‌تر افراد در این برنامه‌ها شد. در همین زمینه می‌توان با انجام پژوهش‌های مناسب و جمع‌آوری اطلاعات لازم و کاربردی از ذی‌نفعان مختلف، به شناسایی زمینه‌های مناسب و بررسی مشکلات موجود در این مسیر پرداخت و با ارائه راهکارهایی عملی زمینه گسترش جامعه‌پذیری شهروندان عراقی را فراهم ساخت.

تقدیر و تشکر

نویسندگان بر خود لازم می‌دانند از تمامی افرادی که در مراحل انجام پژوهش همکاری کردند، تشکر و قدردانی کنند.

References

- Abdul Razzaq, Y; Javani, V; Abdavi, F (2023), Exploration of Gender Equality in Iraqi Football: A Qualitative Research, *Quarterly Journal of Woman and Society*; 14(54), 2-15. (Persian)
- Amin, C., Sukamdi, S., Rijanta, R (2021). Exploring Migration Hold Factors in Climate Change Hazard-Prone Area Using Grounded Theory Study: Evidence from Coastal Semarang, Indonesia, *Sustainability*, 13(4335), 1-18.
- Asgari, A (2022). The structural model of relationships between philosophical mindset and thinking style with sociability of sports managers, *strategic sociological studies in sports*, 2(2), 1-12. (Persian)
- Axpe, I., Rodriguez-Fernandez, R., Goni, E., Antonio-Agirre, I (2019), Parental Socialization Styles: The Contribution of Paternal and Maternal Affect/Communication and Strictness to Family Socialization Style, *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 16(2204), 1-16.
- Baral, R (2023). Exploring the prominent role of social institutions in society. *International Research Journal of MMC*, 4(2), 68–74.
- Forte, L (2020), Sport as a vocation: The effects of injury on the socialization processes involved in the production of sporting elites, *International Review for the Sociology of Sport*, 55(1), 77-97.
- Gholamian, J; Azizian, N; Darabi, M; Rahmanpour, A; Shaker, S; Rashidi, T (2020), Identifying and prioritizing indicators of the development of public sports in selected countries, *International Conference on Applied Sciences of Physical Activity and Sports*, 243-248. (Persian)
- Ghorbani, A; Hazrat, S; Mousavi, A (2023), identifying and evaluating the weaknesses of the sports socialization process of the young generation of Zahedan, *Science of Sports Management*, 1(1), 126-136. (Persian)
- Huang, H C., Liu, L W., Chang, C M., Hsieh, H H., Lu, H C (2019), The Effects of Locus of Control, Agents of Socialization and Sport Socialization Situations on the Sports Participation of Women in Taiwan, *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 16(1841), 1-11.
- Ilkim, M., Tanir, H., Ozdemir, M (2018), Socialization Effect of Physical Activity in Students Who Need Special Education, *Asian Journal of Education and Training*, 4(2), 128-131.
- Jahanfar, R; Moradian, M; Ghasemi, A (2022), Sociological study of the role of sports and sports institutions in the structure of war, *Holy Defense Studies*, 8(1), 61-84. (Persian)

- Javadipour, M; Zareian, H; Parsajo, A (2018), Identifying the fields of social participation in public sports in Iran, *Education and Community Health*, 5(3), 20-30. (Persian)
- Kargar sharifabad A, Nazari R, Salimi M. Explaining the Health-Related Factors Affecting the Institutionalization of Sports in Iranian Families. *TB* 2022; 21 (1) :43-56. (Persian)
- Karimi, J; Abbasi, H; Eidi, H (2022), explaining the role of sports in Iran's social development with a mixed approach, *New Approaches in Sports Management*, 10(36), 97-112. (Persian)
- Khodaparast, M (2023). Designing Iran's National Branding Model through the Sport Industry, *Archives in Sport Management and Leadership*, 1(1), 1-16.
- Khodaparast, M., Goudarzi, M., Sajjadi, SN., Alidoust, E (2023). The Paradigm of Globalization of the National Brand of Iran through Sporting Events, *Sport Physiology & Management Investigation*, 15(2), 9-31. (Persian)
- Khodaparast, M., Salimi, M. (2023). Developing a model of citizen socialization through participation in public sports. *Strategic Studies in Sports and Youth*, 62(22), 113-136. (Persian)
- Kudratshoevich, S E., Oghli, J. Y. I. (2023), the Importance of Physical Education in the Socialization of the Person, *Proceedings of International Scientific Conference on Multidisciplinary Studies*, Moscow, Russia, 1-8.
- Kusan, O., Mumcu, H E., Cetinkaya, G., Ceviker, A., Zambak, O (2018), Importance of Sports Activities for Obese Youth in Socialization Process, *Research in Pedagogy*, 8(2), 162-171.
- Labbaf, A H., Khodaparast, M (2023). Identifying and Prioritizing Factors Affecting the Economic Development of Women's Professional Sports, *Archives in Sport Management and Leadership*, 1(2), 26-40.
- Lieke, V H., Heller, T (2024), Life Story Research with People Aging with Intellectual Disabilities: An Adaptation of the Lifeline Interview Method, *Social Sciences*, 13(2), 107-123.
- Nair, D (2019), Sociability in International Politics: Golf and ASEAN's Cold War Diplomacy, *International Political Sociology*, 1-19.
- Pomohaci, M., Sopa, I S (2017), Extracurricular Sport Activities and Their Importance in Children Socialization and Integration Process, *Scientific Bulletin*, 1(43), 46-59.
- Salimi, M., Khodaparast, M (2021). Providing the optimal method for sport places site selection based on GIS analytic functions, *Journal of Facilities Management*, 19(3), 339-357.
- Santilli, S., Isabella, V., Barbara, R., Maria, C G (2024), Life Satisfaction, Courage, and Career Adaptability in a Group of Italian Workers, *Social Sciences*, 13(3), 106-136.
- Salimi, M., Tayyibi, M. & Khodaparast, M. (2021). Presenting a place branding model with a macro approach to recreational, sports and tourism projects (Case study: Isfahan province). (Persian)
- Tatari, E; Momeni, H (2020), The role of participation in sports and socialization in special student patients: a research on social marketing. *Sociological and managerial analyzes in sports*, 1(4), 27-33. (Persian)
- Teng, H (2019). Residents' perceptions of tourism conflict with Chinese tourists: does economic dependence matter?, *Asia Pacific Journal of Tourism Research*, 24(9), 978-991.

- Tohidi, S; Moharramzadeh, M; Imanzadeh, M; Eskandari, S (2023), Designing the development model of public sports with an emphasis on social marketing dimensions, *Journal of Strategic Sociological Studies in Sports*, 3(1), 46-58. (Persian)
- Valimi, F., Fatahi, M., Ranjbar, M (2021). Designing a model of marketing strategies in Hafez Atieh Sazan Insurance Company, *Iranian Journal of Health Sciences*, 9(1), 22-34.
- Yildirim, M., Caz, C (2018), Analysis of Socialization Situations via Sport-based Physical Activity among Students at a School of Physical Education and Sports, *eutopean journal of educational research*, 7(4), 999-1010.
- Yu, M., Smith, S (2021). Grounded Theory: A Guide for A New Generation of Researchers, *International Journal of Doctoral Studies*, 16, 553-568.